

VATEMZ

Executive Search Professionals

Wet- en regelgeving op een rijtje
voor (aankomende) leden
Raad van Commissarissen
sociale volkshuisvesting

Your search. **We find!**

VATEMZ B.V.
Executive Search Professionals

www.vatemz.nl | info@vatemz.nl | 020 - 210 3909

2/5

In artikel 31 van de Woningwet staat de taak van de Raad,

Lid 1. De raad van commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de toegelaten instelling en de door haar in stand gehouden onderneming. Hij staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de toegelaten instelling en de door haar in stand gehouden onderneming, naar het te behartigen maatschappelijke belang en naar het belang van de betrokken belanghebbenden.

De volgende organisaties zijn van belang:

1. DE WONINGCORPORATIE WAAR DE VACATURE IS

Op de website van elke woningcorporatie staan de statuten en de van kracht zijnde reglementen.

a. Ondernemingsraad (adviesrecht)

Conform Artikel 11.4 vanuit de CAO Woningcorporaties wordt de ondernemingsraad in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de voorgenomen benoeming. Deze ronde is afhankelijk van de wijze waarop een OR invulling wil geven aan het adviesrecht. Commissarissen die op voordracht van de huurdersbelangenorganisatie lid worden, gaan niet langs de ondernemingsraad.

b. Huurdersbelangenorganisatie

In de woningwet staat dat minstens een derde van de commissarissen wordt benoemd op bindende voordracht door de huurdersbelangenorganisatie. Wat VATEMZ betreft is iedere commissaris een commissaris in het belang van de huurders. Wij betrekken dan ook graag de bestuursleden van de huurdersbelangenorganisatie bij al onze executive search trajecten.

c. Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland

Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland ([SVWN](#)) geeft inzicht op het maatschappelijk presteren van de woningcorporatie. De woningwet verplicht elke vier jaar tot een maatschappelijke visitatie. Ook financiën en Governance krijgen, altijd in relatie tot de maatschappelijke prestaties, aandacht. Elk [visitatierapport is openbaar](#) en geeft zicht op de maatschappelijke prestaties van de corporatie en verbeterpunten. De visitatiecommissie beoordeelt tevens hoe actief, zorgvuldig en transparant de Raad van Commissarissen vorm (externe zichtbaarheid) gaf aan haar functie als toezichthouder van een maatschappelijke organisatie in het lokale netwerk. In het visitatierapport staan ook aandachtspunten voor de komende periode en de bestuurlijke reactie daarop.

d. De Woonbond

Huurdersbelangenorganisaties hebben op basis van de Overlegwet (Wet op het overleg huurders verhuurder) naast bindende voordracht onder meer adviesrecht over de inzet van de corporatie bij het maken van de jaarlijkse prestatieafspraken met de gemeente. De Woonbond ondersteunt huurdersorganisaties. De [Woonbond](#) vindt het belangrijk dat leden zeggenschap hebben over de manier waarop de Woonbond opkomt voor het huurdersbelang. De Woonbond staat voor betaalbare huren, goede woningen in leefbare wijken en sterke huurdersorganisaties.

2. AUTORITEIT WONINGCORPORATIES

Autoriteit woningcorporaties (Aw), onderdeel van het ministerie van infrastructuur en waterstaat, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), ziet erop toe dat woningcorporaties zich concentreren op hun kerntaak: zorgen dat mensen met een laag inkomen goed en betaalbaar kunnen wonen. Nu en in de toekomst. Zij houdt toezicht op het gedrag van woningcorporaties en op hun financiële beheer. Jaarlijks toetst de Aw de rechtmatigheid van de woningcorporaties. De Aw kan sancties opleggen aan woningcorporaties, zoals een boete of het aanstellen van een toezichthouder. Zij rapporteert ook over de financiële situatie van de sector als geheel.

Via deze [link](#) kom je bij de aan de sociale volkshuisvesting gerelateerde onderwerpen.

De Aw besteedt in haar toezicht veel aandacht aan de Governance. Het gaat hierbij om hoe woningcorporaties zijn ingericht en hoe het interne toezicht is geregeld. Als de Aw aanleiding heeft voert zij een Governance-audit uit.

Een van de middelen daarbij is de toets op de geschiktheid en betrouwbaarheid van bestuurders en commissarissen bij de benoeming en bij de herbenoeming. Op basis van deze toets geeft de Aw de zienswijze af die nodig is vóórdat een bestuurder of commissaris wordt (her)benoemd. In de [beleidsregels Geschiktheid en Betrouwbaarheid](#) staat hoe de Aw haar bevoegdheden invult. Hierin vind je informatie over de toetsing geschiktheid en betrouwbaarheid en de beoordeling van mogelijk onverenigbare (neven)functies.

Op de pagina 'zienswijze, geschiktheid en betrouwbaarheid' staat alle informatie over de [benoemingsprocedure van een lid Raad van Commissarissen](#). Wij adviseren je het formulier 'Aanvraag Zienswijze geschiktheid en betrouwbaarheid' te downloaden. Dit geeft je veel inzicht over de beoordelingskaders. Dit is de link naar de [Beoordelingskader Geschiktheid en Betrouwbaarheid](#) van de Autoriteit woningcorporaties.

De eind-kandidaat moet het [betrouwbaarheidsformulier](#) zelf invullen en ondertekenen. Door dit te ondertekenen stem je in met de aanvraag voor de zienswijze om je te benoemen. Voor het betrouwbaarheidsonderzoek wordt ook een Verklaring Omtrent het Gedrag gevraagd en een check gedaan bij de Belastingdienst. De VOG moet je zelf aanvragen bij je gemeente nadat VATEMZ het juiste formulier heeft voorbereid.

De Aw toetst de geschiktheid en betrouwbaarheid van de kandidaat aan de hand van de informatie die de RvC bij de aanvraag levert via verschillende documenten. Deze formulieren staan vermeld op de pagina van de hierboven vermelde benoemingsprocedure.

Is de verantwoording volledig en overtuigend, dan ontvang je een positieve zienswijze. De RvC uiteraard tegelijkertijd. Is de aangeleverde informatie onvolledig of geeft de motivering onvoldoende inzicht of reteren andere vragen, dan doet de Aw verder onderzoek. Zij neemt hiervoor contact op met de voorzitter van de RvC. Zo nodig volgt nog een gesprek met de kandidaat. Dit gesprek kan telefonisch, online via beeldbellen of bij de Aw op locatie plaatsvinden.

Voorafgaand aan een gesprek informeert de Aw je over de aanleiding. Hoe lang het gesprek duurt is afhankelijk van de onderwerpen waar de Aw vragen over heeft. Bij dit gesprek zijn meestal twee medewerkers van de Aw aanwezig. Er kan een tweede gesprek worden ingepland als dit nodig is. Daarna volgt een zienswijze.

Onverenigbaarheden

Commissarissen (en bestuurders) dienen hun werkzaamheden zonder (schijn van) belangenverstremgeling te vervullen. Dat betekent ook dat bepaalde (neven-)functies niet uitgevoerd kunnen worden voorafgaand of gelijktijdig met het zijn van commissaris (of bestuurder) van een woningcorporatie, omdat deze daarmee onverenigbaar zijn.

De Woningwet bevat hierover in artikel 30 lid 6 de volgende 'principle based' bepaling:

Lid 6: "Het lidmaatschap van de raad van commissarissen is onverenigbaar met een voormalig lidmaatschap of lidmaatschap van een orgaan van een rechtspersoon of vennootschap, of enige andere functie, waarvan de uitoefening door de commissaris nadelig kan zijn voor de belangen van de toegelaten instelling of waarvan de uitoefening kan leiden tot de schijn van belangenverstremgeling."

(Het woordje 'kan' is reden voor de RvC voor een gedegen onderzoek. Dat besteedt zij uit).

3. VERENIGING VAN TOEZICHTHOUDERS IN WONINGCORPORATIES (VTW)

De VTW is de beroepsvereniging van commissarissen die toezicht houden bij woningcorporaties. De VTW behartigt hun belangen en bevordert de kwaliteit en de ontwikkeling van het interne toezicht. Op de [website van de VTW](#) is veel te vinden. De voor jou meest belangrijke publicatie is de handreiking '[februari 2022 intern toezicht en nieuwe woningwet](#)'. Met name hoofdstuk 3.1 'Geschiktheid en betrouwbaarheid' en hoofdstuk 3.4 'Onverenigbaarheden'.

PE-verplichting

Ieder RvC-lid wordt lid van de VTW. Een van de verplichtingen dat in de Woningwet geregeld is, is dat RvC-leden hun vakkundigheid bijhouden. VTW beheert daarvoor het systeem van permanente educatie en levert ook opleidingen. Het minimum aantal te behalen PE punten per jaar is 5. De te volgen opleidingen zijn gericht op de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en competenties in het belang van de functie van commissaris.

4. AEDES

[Aedes is de brancheorganisatie](#) van en voor woningcorporaties in Nederland. Overigens is een aantal corporaties geen lid en hebben daardoor geen stemrecht in de vereniging Aedes. Aedes beïnvloedt het Rijk, de Ministeries om de volkshuisvesting en de wetgeving daarvoor in Nederland kwalitatief te verbeteren. Zij voert een stevige lobby naar de politieke partijen en hun woordvoerders Wonen. Samen met de VTW actualiseert Aedes elk paar jaar de [Governancecode](#) Woningcorporaties.

Daarin worden de vijf principes van Good Governance geduid en uitgewerkt. Van elke corporatie wordt verwacht dat het de code volledig volgt. Maar dat is niet verplicht voor de niet vetgedrukte teksten. De regel 'pas toe of leg uit' geldt dan.

5. WAARBORGFONDS SOCIALE WONINGBOUW

Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is het waarborgfonds voor de sociale woningbouw in Nederland. WSW borgt leningen van financiers aan woningcorporaties die deelnemer zijn van WSW. Door borg (garant) te staan voor de rente- en aflossingsverplichtingen van corporaties, zorgt WSW ervoor dat corporaties toegang hebben tot de kapitaalmarkt, tegen optimale voorwaarden. Met beide kernrollen - borger van leningen en risicobeoordelaar/beheerser - draagt WSW bij aan een gezond borgstelsel, nu en in de toekomst. En blijft WSW het mogelijk maken dat corporaties tegen zo laag mogelijke kosten financierbaar zijn. Jaarlijks beoordeelt WSW de beheersing van de risico's van de corporatie en weegt het risicoprofiel en de financieringsstrategie.

Gezamenlijk beoordelingskader Aw en WSW

De taakopdracht van de Aw is geformuleerd in de Woningwet. De doelstellingen van WSW zijn statutair vastgelegd en in de beleidsregels. Sinds 2019 beoordelen de Autoriteit woningcorporaties en WSW de risico's van corporaties op basis van een gezamenlijk beoordelingskader. Met het gezamenlijk beoordelingskader komen de Aw en WSW, elk vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid, tot een zelfstandig maar afgestemd oordeel. Beiden leveren dat jaarlijks aan het bestuur en de RvC en maken dat openbaar. Per 1 maart 2022 is het [Gezamenlijk Beoordelingskader](#) geactualiseerd.

6. DE WET BESTUUR EN TOEZICHT RECHTSPERSONEN (WBTR).

Woningcorporaties moeten voldoen aan de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR). De essentie van de WBTR is het blijven stimuleren van de verdere professionalisering van het bestuur en toezicht. Voor woningcorporaties is al veel vastgelegd in de Woningwet.

Limiteringsregeling

Conform het Burgerlijk Wetboek 2 kunnen personen met meer dan vier commissariaten bij een grote rechtspersoon geen commissaris worden bij een andere grote rechtspersoon (het voorzitterschap telt dubbel).

- Een grote rechtspersoon heeft een waarde activa van meer dan € 20 miljoen;
- een netto omzet (voor een woningcorporaties is dit het totaal van de huurinkomsten) van meer dan € 40 miljoen;
- meer dan 250 werknemers.

Wat telt niet mee:

- Commissariaat bij (woningbouw)verenigingen;
- Commissariaat bij stichtingen zonder winststreven (geen jaarrekeningplicht);
- Tijdelijke aanstelling door de Ondernemingskamer;
- Adviseur of ambassadeur van een grote rechtspersoon.

Een commissariaat bij een grote rechtspersonen die onderdeel is van dezelfde groep telt als één functie. Woon-zorgcombinaties die twee juridische rechtspersonen zijn, tellen wel dubbel.

Een overschrijding van het maximaal aantal commissariaten heeft geen gevolgen voor de rechtsgeldigheid van de besluitvorming.